

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE

3-4 ANI

Contents

Grădinița.....	2
Capra cu trei iezi.....	2
<i>de Ion Creangă.....</i>	<i>2</i>
Nu uitați!.....	10
<i>de S. Mihnea.....</i>	<i>10</i>
În parc.....	10
<i>de George Zarafu.....</i>	<i>10</i>
Toamna de Demostene Botez.....	11
Printre stele.....	11
<i>de Zenobia Niculita.....</i>	<i>11</i>
La ospete.....	12
Povestea unei picături de apă.....	12
<i>de M. Ghiviriga.....</i>	<i>12</i>
Soarele.....	14
<i>de Sen Alexandru.....</i>	<i>14</i>
Steagul nostru.....	14
<i>de Mircea Pop.....</i>	<i>14</i>
Uite vine Moș Crăciun.....	15
Miaunica.....	16
<i>de Otilia Cazimir.....</i>	<i>16</i>
Cea mai scumpă.....	17
<i>de Nichita Stănescu.....</i>	<i>17</i>
Bondarul leneș.....	18
<i>de Elena Farago.....</i>	<i>18</i>
Mingea.....	18
<i>de Alexandru Andrișoiu.....</i>	<i>18</i>
În ziua de Paști.....	19
<i>de Elena Farago.....</i>	<i>19</i>
Ce miros au meseriile?.....	19
<i>de Gianni Rodari.....</i>	<i>19</i>
Clinchete de politețe.....	20
<i>de Zenobia Niculiță.....</i>	<i>20</i>
O fetiță cuminte.....	24
<i>de Elena Farago.....</i>	<i>24</i>

Grădinița

Grădinița de copii
Plină e de jucării:
Păpușele, ursuleți,
Călușei și tot ce vreți.
Dimineața-n zori de zi
Vezi mulțimea de copii
Venind veseli, mulțumiți,
Pentru lucru pregătiți.

Capra cu trei iezi

de Ion Creangă

Era odată o capră care avea trei iezi. Iedul cel mare și cu cel mijlociu dau prin băț de obraznici ce erau; iară cel mic era harnic și cuminte. Vorba ceea: „Sunt cinci degete la o mână și nu samănă toate unul cu altul”.

Într-o zi, capra cheamă iezii de pe-afară și le zice:

— Dragii mamei copilași! Eu mă duc în pădure ca să mai duc ceva de-a mâncării. Dar voi, încuieți ușa după mine, ascultați unul de altul, și să nu cumva să deschideți până ce nu-ți auzi glasul meu. Când voi veni eu, am să vă dau de știre, ca să mă cunoașteți, și am să vă spun așa:

*Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori*

Pe subsuori.

Auzit-ați ce-am spus eu?

— Da, mămucă, ziseră iezii.

— Pot să am nădejde în voi?

— Să n-ai nici o grijă, mămucă, apucară cu gura înainte cei mai mari. Noi suntem odată băieți, și ce-am vorbit odată vorbit rămâne.

— Dacă-i așa, apoi veniți să vă sărute mama! Dumnezeu să vă apere de cele rele și mai rămâneți cu bine!

— Mergi sănătoasă, mămucă, zise cel mic cu lacrimi în ochi, și Dumnezeu să-ți ajute ca să te întoarne cu bine și să ne-aduci demâncare.

Apoi capra iese și se duce în treaba ei. Iar iezii închid ușa după dânsa și trag zăvorul. Dar vorba veche: „Păreții au urechi și fereștile ochi”. Un dușman de lup – ș-apoi știți care? – chiar cumătrul caprei, care de mult pândea vreme cu prilej ca să pape iezii, trăgea cu urechea la păretele din dosul casei, când vorbea capra cu dânsii.

„Bun! zise el în gândul său. Ia, acum mi-e timpul... De i-ar împinge păcatul să-mi deschidă ușa, halal să-mi fie! Știu că i-aș cărnoși și i-aș jumuli!” Cum zice, și vine la ușă; și cum vine, și începe:

*Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.*

— Hai! Deschideți cu fuga, dragii mamei, cu fuga!

— Ia! Băieți, zise cel mai mare, săriți și deschideți ușa, că vine mama cu demâncare.

— Sărăcuțul de mine! zise cel mic. Să nu cumva să faceți pozna să deschideți, că-i vai de noi! Asta nu-i mămuca. Eu o

cunosc de pe glas; glasul ei nu-i așa de gros și de răgușit, că-i mai subțire și mai frumos!

Lupul, auzind aceste, se duse la un ferar și puse să-i ascute limba și dinții, pentru a-și subția glasul, ș-apoi, întorcându-se, începu iar:

Trei iezi cucuieți,

Ușa mamei descuieți!...

— Ei, vedeți, zise iarăși cel mare; dacă mă potrivesc eu vouă? Nu-i mămuca, nu-i mămuca! D-apoi cine-i dacă nu-i ea? Că doar și eu am urechi! Mă duc să-i deschid.

— Bădică! Bădică! zise iarăși cel mic. Ascultați-mă și pe mine! Poate mai de-apoi a veni cineva ș-a zice:

Deschideți ușa,

Că vine mătușa!

Ș-atunci voi trebuie numaidecât să deschideți? D-apoi nu știți că mătușa-i moartă de când lupii albi și s-a făcut oale și ulcioare, sărmana?

— Apoi, da! Nu spun eu bine? zise cel mare. Ia, de-atunci e rău în lume, de când a ajuns coada să fie cap... Dacă te-i potrivești tu acestora, îi ține mult și bine pe mămuca afară. Eu, unul, mă duc să deschid.

Atunci mezinul se vâra iute în horn și, sprijinit cu picioarele de prichiciu și cu nasul de funingine, tace ca peștele și tremură ca varga de frică. Dar frica-i din raiu, sărmana! Asemene cel mijlociu, tuștiu! iute sub un cherșin; se-nghemuiește acolo cum poate, tace ca pământul și-i tremură carnea pe dânsul de frică: fuga-i rușinoasă, da-i sănătoasă!

...Însă cel mare se dă după ușă și – să tragă, să nu tragă? – în sfârșit, trage zăvorul... Când iaca!... ce să vadă? Ș-apoi mai are când vede?... căci lupului îi scăpărau ochii și-i sfârâia gâtlejul de flămând ce era. Și, nici una, nici două, haț! pe ied de gât, îi rătează capul pe loc și-l mănâncă așa de iute și cu atâta poftă, de-ți părea că nici pe-o măsea nu are ce pune. Apoi se linge frumușel pe bot și începe a se învârti prin casă cu neastâmpăr, zicând:

— Nu știu, părerea m-a amăgit, ori am auzit mai multe glasuri? Dar ce Dumnezeu?! Parc-au intrat în pământ... Unde să fie? Se ițește el pe colo, se ițește pe dincolo, dar pace bună! Iezii nu-s nicăiri!

— Mă!... că mare minune-i asta!... Dar nici acasă n-am de coasă... ia să mai odihnesc oleacă aste bătrânețe!

Apoi se îndoaie de șele cam cu greu și se pune pe cherșin. Și când s-a pus pe cherșin, nu știu cum s-au făcut, că ori cherșinul a crăpat, ori cumătrul a strănutat...

Atunci iedul de sub cherșin, să nu tacă? Îl păștea păcatul și-l mânca spinarea, sărăcuțul!

— Să-ți fie de bine, nănașule!

— A!... ghidi! ghidi! ghiduși ce ești! Aici mi-ai fost? Ia vină-ncoace la nănașelul, să te pupe el! Apoi ridică cherșinul binișor, înșfăcă iedul de urechi și-l flocăiește și-l jumulește și pe-acela de-i merg petecele!... Vorba ceea: „Că toată paserea pe limba ei pierе”.

Pe urmă se mai învârte prin casă, doar a mai găsi ceva, dar nu găsește nimic, căci iedul cel cuminte tăcea molcum în horn, cum tace peștele în borș la foc. Dacă vede lupul și vede că nu mai găsește nimic, își pune în gând una: așază cele două capete cu dinții rânjiți în ferești, de ți se părea că râdeau; pe urmă unge toți părții cu sânge, ca să facă și mai mult în ciuda caprei, ș-apoi iese și-și caută de drum. Cum a ieșit dușmanul din casă, iedul cel mic se dă iute jos din horn și încuie ușa bine. Apoi începe a se scărmana de cap și a plânge cu amar după frățiorii săi.

— Drăguții mei frățiori! De nu s-ar fi înduplecat, lupul nu i-ar fi mâncat! Și biata mamă nu știe de astă mare urgie ce-a venit pe capul ei!

Și bocește el și bocește până îl apucă leșin! Dar ce era să le facă? Vina nu era a lui, ce au căutat pe nas le-a dat.

Când jălea el așa, iacă și capra venea cât putea, încărcată cu de-a mâncării și găfuind. Și cum venea, cât de colo vede cele două capete, cu dinții rânjind, în ferești.

— Dragii mămuței, dragi! Cum așteaptă ei cu bucurie și-mi rād înainte când mă văd!

Băieții mamei, băieți,

Frumușei și cucuieți!

Bucuria caprei nu era proastă. Dar când s-apropie bine, ce să vadă? Un fior rece ca gheața îi trece prin vine, picioarele i se taie, un tremur o cuprinde în tot trupul și ochii i se pânjinesc. Și ce era nu era a bine!... Ea însă tot merge pân' la ușă, cum poate, crezând că părerea o înșală... și cum ajunge, și începe

*Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți!
Că mama v-aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.*

Atunci iedul mezin – care acum era și cel dintâi și cel de pe urmă – sare iute și-i deschide ușa. Apoi s-aruncă în brațele mamei și cu lacrimi de sânge începe a-i spune:

— Mămucă, mămucă, uite ce am pățit noi! Mare foc și potop au căzut pe capul nostru!

Capra atunci, holbând ochii lung prin casă, o cuprinde spaima și rămâne încremenită!... Dar mai pe urmă, îmbărbătându-se, și-a mai venit puțin în fire și-a întreat:

— Da' ce-a fost aici, copile?

— Ce să fie, mămucă? Ia, cum te-ai dus dumneata de-acasă, n-a trecut tocmai mult și iacă cineva s-aude bătând la ușă și spunând:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți...

— Și?...

— Și frate-meu cel mare, nătâng și neastâmpărat cum îl știi, fuga la ușă să deschidă.

— Și-atunci?...

— Atunci, eu m-am vârat iute în horn, și frate-meu cel mijlociu în cherșin, iar cel mare, după cum îți spun, se dă cu nepăsare după ușă și trage zăvorul!...

— Și-atunci?...

— Atunci, grozăvie mare! Nănașul nostru și prietenul dumitale, cumătrul lup, se și arată în prag!

— Cine? Cumătrul meu? El? Care s-a jurat pe părul său că nu mi-a spărie copilașii niciodată?

— Apoi da, mamă! Cum vezi, i-a umplut de spărieți!

— Ei las', că l-oiu învăța eu! Dacă mă vede că-s o văduvă sărmană și c-o casă de copii, apoi trebuie să-și bată joc de casa mea? Și pe voi să vă puie la pastramă? Nici o faptă fără plată... Ticălosul și mangositul! Încă se rânjea la mine câteodată și-mi făcea cu măseaua... Apoi doar eu nu-s de-acelea de care crede el: n-am sărit peste garduri niciodată de când sunt. Ei, taci, cumătre, că te-oiu dobozâla eu! Cu mine ți-ai pus boii în plug? Apoi, ține minte că ai să-i scoți fără coarne!

— Of, mămucă, of! Mai bine taci și lasă-l în plata lui Dumnezeu! Că știi că este o vorbă: „Nici pe dracul să-l vezi, da' nici cruce să-ți faci!”

— Ba nu, dragul mamei! „Că până la Dumnezeu, sfinții îți ieu sufletul.” Ș-apoi ține tu minte, copile, ce-ți spun eu: că de i-a mai da lui nasul să mai miroase p-aici, apoi las'!... Numai tu, să nu cumva să te răsufli cuiva, ca să prindă el de veste.

Și de-atunci căuta și ea vreme cu prilej ca să facă pe obraz cumătru-său. Se pune ea și stă în cumpene, cum să dreagă și ce să-i facă.

„Aha! Ia, acum i-am găsit leacul, zise ea în gândul său. Taci! Că i-oiu face eu cumătrului una de ș-a mușca labele!”

Approape de casa ei era o groapă adâncă; acolo-i nădejdea caprei.

— La cadă cu dubală, cumătre lup, că nu-i de chip!... Ia, de-acu' să-ncepe fapta: hai la treabă, cumătriță, că lupul ți-a dat de lucru!

Și așa zicând, pune poalele-n brâu, își suflecă mânicele, ațâță focul și s-apucă de făcut bucate. Face ea sarmale, face plachie, face alivenci, face pască cu smântână și cu ouă și fel de fel de bucate. Apoi umple groapa cu jărătic și cu lemne putregăioase ca să ardă focul mocnit. După asta așază o leașă de nuiete numai întinată și niște frunzări peste dânsa: peste frunzări toarnă țărână și peste țărână așterne o rogojină. Apoi face un scauieș de ceară anume pentru lup. Pe urmă lasă bucatele la foc să fearbă și se duce prin pădure să caute pe cumătru-său și să-l poftească la praznic. Merge ea cât merge prin codru, până ce dă pe-o prăpastie grozavă și întunecoasă și pe-o tihăraie dă peste lup.

— Bună vreme, cumătro! Da' ce vânt te-a abătut pe-aici?

— Bună să-ți fie inima, cumătre, cum ți-i căutătura... apoi da, nu știi dumneata că nevoia te duce pe unde nu ți-i voia? Ia, nu

știu cine-a fost pe la mine pe-acasă în lipsa mea, că știu că mi-a făcut-o bună!

— Ca ce fel, cumătră dragă?

— Ia, a găsit iezii singurei, i-a ucis și i-a crâmpoțit, de le-am plâns de milă! Numai vădುವă să nu mai fie cineva!

— Da' nu mai spune, cumătră!

— Apoi de-acum, ori să spun, ori să nu mai spun, că totuna mi-e. Ei, mititeii, s-au dus cătră Domnul, și datoria ne face să le căutam de suflet. De aceea am făcut și eu un praznic, după puterea mea, și am găsit de cuviință să te poftesc și pe dumneata, cumătre; ca să mă mai mângâi...

— Bucuros, dragă cumătră, dar mai bucuros eram când m-ai fi chemat la nuntă.

— Te cred, cumătre, d-apoi, da, nu-i cum vrem noi, ci-i cum vre Cel-de-Sus.

Apoi capra pornește înainte plângând, și lupul după dânsa, prefăcându-se că plângă.

— Doamne, cumătre, Doamne! zise capra suspinând. De ce ți-e mai drag în lume, de-aceea n-ai parte...

— Apoi da, cumătră, când ar ști omul ce-ar păți, dinainte s-ar păzi. Nu-ți mai face și dumneata atâta inimă rea, că odată avem să mergem cu toții acolo.

— Așa este, cumătre, nu-i vorba. Dar sărmanii găgălici, de cruzi s-au mai dus!

— Apoi da, cumătră; se vede că și lui Dumnezeu îi plac tot puișori de cei mai tineri.

— Apoi, dacă i-ar fi luat Dumnezeu, ce ți-ar fi? D-apoi așa?

— Doamne, cumătră, Doamne! Oiu face și eu ca prostul... Oare nu cumva nenea Martin a dat pe la dumneata pe acasă? Că mi-aduc aminte ca acu' că l-am întâlnit odată prin zmeuriș; și mi-a spus că dacă-i vrea dumneata să-i dai un băiet, să-l învețe jococăria.

Și din vorbă-n vorbă, din una-n alta, ajung pân-acasă la cumătră!

— Ia poftim, cumătre, zise ea luând scăuieșul și punându-l deasupra groapei cu pricina, șezi cole și să ospătezi oleacă din ceea ce ne-a dat Dumnezeu!

Răstoarnă apoi sarmalele în strachină și i le pune dinainte.

Atunci lupul nostru începe a mânca hâlpav; și gogâlț, gogâlț, gogâlț, îi mergeau sarmalele întregi pe gât.

— Dumnezeu să ierte pe cei răpoșați, cumătră, că bune sarmale ai mai făcut!

Și cum ospăta el, buf! cade fără sine în groapa cu jărătic, căci scăuieșul de ceară s-a topit și leașa de pe groapă nu era bine sprijinită: nici mai bine, nici mai rău, ca pentru cumătru.

— Ei, ei! Acum scoate, lupe, ce-ai mâncat! Cu capra ți-ai pus în cârd? Capra ți-a venit de hac!

— Văleu, cumătră, tălpele mele! Mă rog, scoate-mă că-mi arde inima-n mine!

— Ba nu, cumătre; c-așa mi-a ars și mie inima după iezișorii mei! Lui Dumnezeu îi plac pui de cei mai tineri; mie însă-mi plac și de iști mai bătrâni, numai să fie bine fripți; știi, cole, să treacă focul printr-înșii.

— Cumătră, mă pârllesc, ard de tot, mor, nu mă lăsa!

— Arzi, cumătre, mori, că nici viu nu ești bun! De-abie i-a mai trece băietului istuia de spărieț, că mult păr îmi trebuia de la tine ca să-l afum. Ți-aduci aminte, dihanie răutăcioasă și spurcată, când mi te-ai jurat pe părul tău? Și bine mi-ai mâncat iezișorii!

— Mă ustură inima-n mine, cumătră! Mă rog, scoate-mă și nu-ți mai face atâta osândă cu mine!

— Moarte pentru moarte, cumătre, arsură pentru arsură, că bine-o mai plesniși dînioare cu cuvinte din scriptură!

După aceasta, capra și cu iedul au luat o căpiță de fân și-au aruncat-o peste dânsul, în groapă, ca să se mai potolească focul. Apoi, la urma urmelor, năpădiră asupra lui și-i mai trântiră în cap cu bolovani și cu ce-au apucat, până-l omorâră de tot. Și așa s-a păgubit sărmana capră și de cei doi iezi, da' și de cumătru-său lupul păgubașă a rămas, și păgubașă să fie.

Și auzind caprele din vecinătate de una ca aceasta, tare le-au mai părut bine! Și s-au adunat cu toatele la priveghiu și unde nu s-au așternut pe mâncate și pe băute, veselindu-se împreună...

Și eram și eu acolo de față, și-ndată după aceea am încălecat iute pe-o șea, și-am venit de v-am spus povestea așa, și-am mai încălecat pe-o roată și v-am spus jitia toată; și unde n-am mai încălecat pe-o capșună și v-am spus, oameni buni, o mare și gogonată minciună!

Nu uitați!

de S. Mihnea

Zilnic, cu o periută,
Dinții curăță-ți ușor,
Căci de n-o faci ei se strică
Și te dor!

Fructe și legume multe
Să mănânci îți folosesc,
Căci sunt bune, sunt gustoase
Și hrănesc.

Larg să îți deschizi fereastra
Seara, când e să te culci:
Aerul curat îți face
Visurile dulci.

Fă gimnastică și jocuri
Și aleargă, cât ești mic,
De voiești ca să crești mare
Și voinic.

Măinile de-ți sunt murdare
Când mănânci, te-mbolnăvești;
Spală-te ades pe ele
Și-o să-mi mulțumești!

În parc

de George Zarafu

Pe-o alee mi-am uitat
Păpușica mea... brunetă,
Ca să desenez pe-asfalt
O lalea și-o margaretă.
Și-a trecut un băiețel
Pedalând pe bicicletă.

Eu nu l-am văzut de fel,
Coloram la... margaretă, însă el, băiat cuminte,
Claxonează din trompetă, ia păpușa frumușel
Și-o așază pe banchetă.
Și-a pornit din nou voios
Eu i-am mulțumit frumos!

Toamna *de Demostene Botez*

A sosit toamna...
Frunza galben-afilită
Se desprinde de pe ram!
Ploaia rece și grăbită
Bate: pic, pic, pic la geam.

Păsările călătoare
Stoluri, stoluri se adună
Și spre țările cu soare
Pleacă toate, împreună.

Picături nenumărate
Cad pe drum și-n poieniță
Umbreluțe colorate
Se grăbesc la grădiniță

Printre stele

de Zenobia Niculita

Despre soare, lună, stele,
Scriu în versurile mele.
Când soarele strălucește,
Luna atunci se odihnește.
Ceru-i lipsit de stele
Fiindcă odihnesc și ele.

Apoi, roata se-nvârtește:
Luna tare luminează
Și soarele dormitează.

Stelele pe cer apar
Și se văd destul de clar.

La ospete

La ospete ursul cere
Numai faguri plini cu miere.
Iepurașul vrea lăptuci
Cât de multe să-i aduci.

Veverița vrea alune,
Capra iarbă din pădure.
Cățelușul vrea un os
Plin cu carne și gustos.

Povestea unei picături de apă

de M. Ghiviriga

- Nicu! Nicu! Nicu!
— Cine mă strigă? Întreabă Nicu speriat. Știa doar că este singur în bucătărie.
— Pic, pic, pic. Nu mă lăsa să cad, Nicule, am să alunec pe canal și mi-e frică, prinde-mă.
Băiețelul prinde picătura de apă pe o farfurioară.
— Îți mulțumesc, Nicule...
— De unde știi cum mă cheamă?
— Să-ți povestesc... Odată locuiam împreună cu alte picături de apă într-o oală care fierbea pe aragaz. Din cauza căldurii focului, unele picături se prefăceau în aburi. Pe fereastra deschisă, aburii fugeau repede afară și se ridicau sus, sus de tot,

spre Soare. În oală rămânea din ce în ce mai puțină apă. „Unde s-a dus apa?”, ai întrebat-o pe bunica. Ea ți-a arătat cum deasupra apei care fierbe se formează aburi care se ridică în sus. Prefăcută în aburi, m-am ridicat și eu din oala aceea. Am trecut pe lângă tine, am ieșit pe fereastră și m-am înălțat spre văzduh.

Acolo sus m-am întâlnit cu alte picături mici, transformate în vapori de apă (tot un fel de aburi). Știi de unde veneam?... Din pământul udat de ploaie, din apa râurilor și chiar din marea cea mare.

Din cauza căldurii dogoritoare a Soarelui, apa se prefăcuse, ca și mine, în vapori de apă.

Acum locuiam împreună un număr foarte mare de vapori de apă și stăteam unul lângă altul. Vântul ne purta încoace și încolo.

Știi cum se numesc grămăjoarele acestea de vapori care se văd pe cer? Nori. Cu timpul, ne-am strâns mai mulți unul lângă altul și, împreună cu praful din aer, ne-am transformat din nou în picături de apă. Am pornit-o cu repeziciune spre pământ. Eram un strop de ploaie. Știi unde m-a aruncat vântul? Chiar în Marea Neagră.

Ce frumos mă jucam eu cu nenumăratele mele surori pe crestele valurilor!

M-am apropiat de țărm și tu, care erai pe plajă, ai intrat în apă și m-am prins de brațul tău. Dar vai... nici nu m-ai observat. Din cauza soarelui dogoritor, m-am evaporat din nou. Și iarăși sub formă de vapori de apă, într-un nor mare; vântul m-a purtat în înaltul cerului. Ploaia m-a aruncat pe pământ, iar din el m-au luat plantele însetate. Le-am ajutat să crească și să rodească.

Ah, stai să-ți povestesc ce mi s-a întâmplat într-o iarnă...

Eram sus, de tot, în văzduh, cu alte picături de apă. Ne-am îndreptat apoi spre pământ. Pe drum ne-a cuprins un frig teribil. Ne-am pus haine pufoase, albe și am început să ne jucăm plutind încet.

Te-am recunoscut într-un grup de copii care strigau „Ninge! Ninge!” și m-am așezat pe mănuașta ta albastră. Eram atunci un fulg de zăpadă. Ai suflat spre mine. Mi-era cald. Mi-am aruncat haina cea albă și am devenit din nou o simplă picătură de apă.

Dragul meu prieten, noi ne-am întâlnit de mai multe ori. Într-o dimineață de vară, m-ai găsit aninat pe o fereastră de o frunză fiindcă... în nopțile de vară, când vaporii de apă ating

frunzele reci, ei se prefac în stropi mici de rouă... Iar într-o dimineață de toamnă ai privit bruma și n-ai știut că și eu mă găsesc acolo.

Nicușor, aș putea să-ți povestesc multe, multe din peripețiile mele.

Odată am intrat în pământ, de unde am ieșit afară formând cu alți frați un izvor.

Oamenii captează apa din aceste izvoare și o duc prin țevi la robinetele din bucătărie și baie. Pe acest drum am ajuns și eu la tine. Dar... Nicușor, nu vezi ce mică am rămas? Mă evapor...

— Mai stai puțin, te rog, Pic! Spune-mi, când ne mai vedem?

Soarele

de Sen Alexandru

Vrednic e bătrânul soare

Și e bun ca fiecare.

Dă căldură și lumină.

Crește floarea în grădină,

Gâze, fluturi, pușori

Și bujori

În obrăjori.

Și-l cunoaște pe Ionică

Mai demult, din grupa mică.

„Eu”, mi-a spus bătrânul soare,

„Îl voi trece în grupa mare.”

Steagul nostru

de Mircea Pop

Am patru ani și jumătate,

Dar cu creioane colorate

Eu știu desenul cel mai drag:

Al țării mele mândru steag.

Albastru, galben, roșu – iată,
E gata steagul meu îndată.
Mai desenez lângă drapel
O inimă! Chiar lângă el!

Uite vine Moș Crăciun

Cândva, demult, la marginea unui oraș trăia un meșter bătrân care făcea jucării. Tot anul meșterea la ele cu dragoste și răbdare. Erau minunate și nu semănau una cu alta.

În Ajunul Crăciunului, bătrânul meșter pleca din oraș să-și vândă jucăriile. Oamenii din acel oraș nu erau prea bogați. Meșterul le vindea jucăriile pe mai nimic. Dar asta nu-i scădea cu nimic bucuria de a face jucării de care copiii să se bucure, după datină, în dimineața de Crăciun. Până într-un an în care...

Meșterul vânduse toate jucăriile și se întorcea spre casă. La marginea orașului, s-a oprit să privească o fereastră. Știa că acolo locuiește o familie săracă și se întreba ce jucării or fi primit copiii din această casă.

Trei copii visau cu voce tare:

— Dacă am avea un soldățel de plumb, numai unul, ne-ar fi de ajuns...

— Ne-am juca împreună și nu ne-am certa niciodată pentru el.

Bătrânul știa că nu mai avea nici o jucărie și tare ar fi vrut să le dăruiască măcar una. Dar ce minune! Tocmai un soldățel de plumb răsărise, nu se știe de unde, în fundul sacului. Și, astfel, dorința celor trei frați sărmani s-a îndeplinit.

În drum spre casă, bătrânul gândea: „Aș vrea să fac atât de multe jucării, încât să dăruiesc câte una fiecărui copil din lume, dar mai ales celor sărmani, cărora n-are cine să le cumpere”. Și cum mergea așa, pe gânduri, văzu în zăpadă un pui de căprioară care-l privea cu ochii triști.

— Sărmană făptură, ce te doare?

Se pare că puiul de căprioară se rănise la un picior. Cum a știut și cu ce a avut la îndemână, bătrânul i-a legat rana și l-a ajutat să se ridice.

Atunci, făptura aceea gingașă i-a vorbit cu glas limpede ca de copil:

— Acum văd că ai o inimă bună. Dorința ți se va îndeplini.

Ca din pământ, a apărut o sanie fermecată purtată în zbor de niște reni minunați. Și bătrânul s-a înălțat cu ei în slava cerului înstelat, spre o lume de basme. Chiar și hainele lui sărăcicioase se preschimbară în niște haine neobișnuite de culoare roșie.

N-ar fi putut spune cât și pe unde l-a purtat sania fermecată. Într-un târziu, a simțit cum coboară lin într-un ținut înzăpezit, unde îl aștepta o căsuță cu ferestre luminate. Mulți pitici, precum cei din povești, l-au întâmpinat bucușori.

Piticii erau harnici și îndemânatici, gata să se apuce de treabă. Materialele se găseau din belșug, căci, nu se știe cum, se înmulțeau mereu și nu se terminau niciodată. Iar bătrânul meșter priceput îi îndruma pe pitici și împreună făceau jucării, mereu mai multe și mai frumoase. Pentru fiecare copil din lume, jucăria pe care și-o dorește.

În seara de Ajun sosesc colindătorii, la fiecare casă. Ei aduc vestea minunată a Nașterii Domnului și urează un an bun și îmbelșugat.

Târziu, când noaptea se lasă, copiii se culcă în pătururile lor. În urechi le mai sună încă zvonul de colinde: „O, ce veste minunată”. Apoi adorm și visează... Dar oare vis să fie???

Este noaptea în care visele copiilor se împlinesc. A doua zi, în dimineața de Crăciun, în jurul bradului împodobit, bucuria nu mai are margini. Nici unul dintre ei n-a fost uitat. Iar după numele sărbătorii, copiii i-au pus numele Moș Crăciun și așa a rămas până astăzi.

De aceea, în zilele acestei sfinte sărbători, când stăm cu toții în jurul mesei încărcate cu bunătăți, nu trebuie să-i uităm pe cei sărmani. Moșul are grijă de ei o dată pe an. Noi trebuie să ne gândim la ei mereu!

Miaunica

de Otilia Cazimir

Miaunica e-o pisică
Mică, mică, mititică,

Cu mustățile de nea
Și cu bot de catifea.
Păru-i negru, mătăsos,
Subțirel e și lucios.

Și-n picioare e-ncălțată
Cu ghetuțe moi de vată.
Astea-s ghetete sau pernuțe,
Stau în ele cinci gheruțe
Și când vede-un șoricel,
Tipa, tipa, după el...

Cea mai scumpă

de Nichita Stănescu

Spune-mi, care mamă-anume
Cea mai scumpă e pe lume?
Puii toți au zis de păsări,
Zarzării au zis de zarzări,
Peștișorii, de peștoaică,
Ursuleții de ursoaică,
Tigrișorii de tigroaică,
Mânjii toți au zis de iepe,
Firul cepii-a zis de cepe,
Nucii toți au zis de nucă,
Cucii toți au zis de cucă,
Toți pisoii de piscică,
Iar eu de-a mea mămică.
Orice mamă e anume
Cea mai scumpă de pe lume.

Bondarul leneș

de Elena Farago

O furnică mititică,
Cât un grăuncior de mei,
Duce-n spate-o greutate
De trei ori cât botul ei.

Pe cărare-n jale mare
Plânge un bondar ceapcân:
— Mor de foame
Și n-am poame
Și-aș munci,
Dar n-am stăpân!...

— Hai și-mi cară din povară
Și sunt gata să-ți plătesc.
— Cum n-aș merge! Dar pe lege
Jur că nu pot să muncesc!...

— Vai de tine! Ce rușine,
Leneșule cerșetor,
Nici de milă, nici de silă
Nu ți-aș da un ajutor!...

Mingea

de Alexandru Andrițoiu

Țin o minge-n brațul meu,
Parc-aș ține-un curcubeu.
Are sute de culori,
Parc-ar fi dormit în flori.
Și arată – cum să spun –
Ca o coadă de păun.
Dac-o scap din mâini, tresare
Și țâșnește către soare,

Parc-ar fi o ciocârlie
Colorată și zglobie.

În ziua de Paști

de Elena Farago

Toți copiii azi se îmbracă
Cu ce au ei mai frumos
Și părinții le cântă
Învierea lui Christos.

Și la masă ciocnesc astăzi
Toți copiii cei cumiți,
Oua roșii și peștițe
Cu iubiții lor părinți.

Toți copiii azi sunt darnici
Căci ei știu că lui Christos,
Îi sunt dragi numai copiii
Cei cu sufletul milos.

Și copiii buni la suflet,
Azi cu bucurie dau,
Cozonaci și ouă roșii
La copiii care n-au.

Ce miros au meseriile?

de Gianni Rodari

Oricare meserie
Are un miros, copii!
A cocă și plăcinte
Miroase-n brutării.

Șoferul are-n haină
Mirosul de benzină,
Un muncitor, mirosul

De uleiuri de mașină.

În orice tâmplărie,
În sat sau în oraș,
A scânduri noi miroase,
A vrafuri de talaz.
Un vopsitor miroase
A lacuri de vopsit.
Geamgiu-ntotdeauna
Va mirosi a chit.

Miroase cofetarul
A nuci și scorțișoară,
Iar un halat de medic
A doctorie-amară.
Va mirosi a pește
Pescarul cel vânjos.
Și numai trândăvia
Nu are un miros.

Clinchete de politețe

de Zenobia Niculiță

Ori de câte ori Veronica își dorea ceva, știa la cine să apeleze pentru a i se îndeplini dorința:

– Mamaaaaa! Vreau apă!

Și mama apărea grăbită în ușa camerei cu un pahar de apă proaspătă.

– Tataaaaa! plânga fetița cu sughițuri. E prea fierbinte supa.

Și pe loc gura tatălui devenea ventilator deasupra farfuriei singurei lui fetițe. Politețea, de la cel mai simplu „te rog frumos” până la „mulțumesc” nu părea să aibă niciun loc în mintea care se ascundea sub bucele drăgălașe ale celui mai mic membru al familiei Strătescu. Și tot așa, zi de zi, Veronica devenea un copil tot mai alintat și – după cum recunoșteau cu rușine chiar și buncii – nesuferit. Toate acestea până într-o dimineață când, imediat după

ce se dădu jos din pat, Vica (cum o alinta bunicul) descoperi că nu-și găsește papuceii de casă.

– Mama! strigă ea poruncitor.

Nu se auzi niciun răspuns.

– Mamaaaaaaaaaaaaaaaaa! reluă Veronica prelung refrenul.

După ceva vreme, mama se ivi în ușa dormitorului cu un zâmbet.

– Buna dimineața, draga mea.

– Nu-mi gădesc papuceii, bodogăni Veronica.

– Nu-i nimic, scumpo.

– Cum adică, nu-i nimic!? Găsește-mi-i! și Veronica bătu poruncitor din piciorușul ei mic și dolofan.

– Uite, continuă mama ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic, am un cadou pentru tine.

– Un cadou? se bucură Vica și se repezi sa-și îmbrățișeze mămica. Ce e?

Mama scoase din buzunar un șnur auriu pe care erau legate câteva cheițe mici și i-l prinse repede la mână fetei.

– Ce faci? Ce e asta? se miră Veronica.

– Acestea sunt niște cheițe speciale pentru tine. Uite, aceasta mică de tot se numește „te rog”. E o cheiță care deschide orice ușă atunci când ai nevoie de ceva.

Veronica privea încurcată la brățara care îi strângea mâna stângă și nu se putu abține să întrebe:

– Și asta mare ce e?

– O, aceasta e o cheie foarte grea. Se numește „iartă-mă”. Cu ea deschizi ușa inimii oricui e supărat pe tine. Ba mai mult, chiar, cu ea deschizi porțile cerului de fiecare dată când ai greșit și îți pare cu adevărat rău.

Așa, pe rând, Veronica luă cunoștință de toate celelalte cheițe: „mulțumesc”, „cu plăcere”, „poftim” și „scuze”. Mâna stângă îi era foarte grea.

– Am înțeles, zise ea. Acum dă-le jos.

– Nu, spuse mama. Va trebui să le porți la mână până vei învăța să le spui frumos și să le porți în inimă.

– Vrei să zici că trebuie să le port la mine toată ziua?!?

– Toată ziua, mâine, poimâine și până vei învăța.

Veronica începu să plângă.

– Nu vreau! Sunt prea grele. Și o să râdă toți copiii de mine.

– La început, va fi puțin mai greu, dar apoi te vei obișnui cu ele. Vei vedea, spuse mama liniștit, dar ferm.

Veronica oftă. Știa că nu avea de ales.

– Acum, zise mama, să revenim la ceea ce făceai. De ce m-ai chemat?

– Nu-mi găsesc papucii. Ajută-mă să-i caut.

Mama întinse mâna și scutură una dintre cheițele Cristinei. Era tocmai cea care se numea „te rog”. Veronica își privi brățara care zăngănea încă.

– Te rog, murmură ea îmbufnată.

– Ei, acum e cu totul altceva, spuse mama. Te ajut cu cea mai mare plăcere.

Într-un minut, picioarele Tinei erau deja încălțate și tropăiau rapid spre bucătărie.

– Am o foame! zise fetița, așezându-se la masă. Ce avem de mâncare astăzi?

– Turtițe cu stafide și lapte cu banane.

– Hmmm... delicios!

Mama îi aduse o farfurie galbenă de pe care zâmbeau îndrăznețe două turtițe aurii cu ochi, nas și gură de stafide. Veronica întinse mâna să o apuce pe cea mai mare dintre ele, dar... mama o opri și îi zăngăni iarăși cheițele.

– Clin cling! cântară ele supărător.

Veronica se uită flămândă la turtițe apoi la cheile de la încheietura mâinii și iar la turtițe apoi oftă prelung. Începu să caute printre cheițe pentru a înțelege ce îi cerea mama să facă și degetele îi rămaseră pe una cu floricele.

– Mulțumesc, spuse ea cu jumătate de gură.

– Cu plăcere, draga mea. Acum poți să le mănânci pe toate.

Gurița Tinei nu așteptă o a doua invitație. După ce savură tot ceea ce îi pregătise mama, luă farfuria și se îndreptă spre chiuveță, pentru a o lăsa la spălat. Pentru o vreme stătu cu mâna întinsă, dar mama nu părea să o observe.

– Ține farfuria, mamă, încercă fetița să-i atragă atenția, deși bănuia deja că nu spusese bine.

Cheițele zăngăniră fără ca mama să o mai prindă de mână. Uitându-se la ele, își aminti ce avea de spus.

– Poftim farfuria, mămico.

Un surâs se întoarse spre ea împreună cu mama. Strategia funcționa. Mama îi pecetlui reușita cu un pupic. Dacă se gândea bine, nici nu mai era așa de supărată că mama o obligase să poarte cheițele. Nu era chiar așa de rău.

Mai târziu, Veronica se pregătea să iasă la joacă împreună cu Miki, ursulețul de pluș. Se repezi la ușă și strigă:

– Vreau să ies afară la joacă!

Mama nu răspunse. În timp ce își încheia sândăluțele, cheițele zornăiră din nou, așa că Vica își aduse aminte și mai strigă odată:

– Mami, îmi dai voie să merg afară la joacă, te rog? Vreau să mă duc până la Mirela.

– Sigur că da! Să ai grijă de Miki!

Veronica ieși din casă fredonând un cântecel:

– „Mergem înainte...”

Pentru că nu era atentă, imediat ce ieși din curte se lovi de Matei, băiețelul vecinilor care locuiau la trei case depărtare.

– Au! se plânseră amândoi odată.

În urma ciocnirii, Miki își prinsese o lăbuță în spițele roții din față a bicicletei lui Matei și Veronica se aplecă să o desfacă. În acel moment, cheițele zăngăniră iar: „Cling, cling.”

– Scuze, spuse Veronica repede. Îmi pare rău că nu am fost atentă și te-am lovit. A fost vina mea.

– Nu-i nimic, zise Matei. A fost și vina mea. Nici eu nu eram prea atent. Mă uitam la un camion care trecea pe stradă.

Ziua aceea trecu repede și frumos. Veronica s-a jucat mult cu Miki și cu Mirela, prietena ei cea mai bună. Cheițele au mai zăngănit de câteva ori și i-au amintit să fie politicoasă. Era ceva în zăngănitul acela care suna prietenos și o îndemna să fie curtenitoare cu cei din jur fără s-o cicălească.

Seara, când mama veni în camera ei pentru a o îmbrățișa de „noapte bună”, Veronica mângâie cheia cea mare și spuse:

– Mami, îți mulțumesc pentru cheițele pe care mi le-ai dat și te rog frumos să mă ierți că n-am fost politicoasă până acum.

Îmi pare atât de rău că am fost așa de nesuferită. De acum înainte, nu voi mai uita niciodată să le spun vorbe frumoase tuturor.

Zâmbind încântată, mama desfăcu brățara de la mânăța Cristinei și zise:

– Nu cred că mai ai nevoie de cheițe acum.

– Dar mamă, mă obișnuisem cu ele. Chiar îmi plăceau.

– Știu, dar și alți copii mai au nevoie să învețe de la ele.

Îmbrățișările și bucuria care au urmat în acea seară i-au asigurat pe toți că învățaseră o lecție ce nu avea să fie uitată prea curând. Și așa a fost. Politețea a rămas la ea acasă în familia lor. Cât despre cheițe, acestea au vizitat mulți copii de atunci. Chiar astăzi predau lecții – clinchete de politețe stând agățate la mâna unui băiețel sau a unei fetițe, poate chiar la mânăta ta!

O fetiță cuminte

de Elena Farago

Când un copil mai mic ca mine
Vorbește cum nu se cuvine,
Ori țipă, zgârie și minte
Ca un copil ce nu-i cuminte,

Și seara la culcat nu spune
Măcar o mică rugăciune,
Și bagă degetele-n gură,
Și zahăr din cutie fură,

Și stă cu mâinile murdare,
Eu mă gândesc că sunt mai mare,
Și-l iau frumos de lângă mine,
Și îl învăț, cât pot de bine,
Să fie bun, cinstit, curat,
Cum mama mea m-a învățat.